

2020-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
TURKCEDERSİ.NET 5. SINIFLAR I. DÖNEM I. TÜRKÇE ORTAK YAZILI SORULARIDIR.

AD/SOYAD:
SINIF/NO:

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük eş sesli (sesteş) değildir?

- A) Kardeşimin yüzü kızarmıştı.
B) Bugün bana hiç pas vermedi.
C) Komşumuz bahçesinde çay yetiştiriyor.
D) Bu bıçak körleşmiş kesmiyor.

2. "Açık" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Açık kapıda soğuk giriyordu.
B) Açık eczane bulup ilaç aldık.
C) Açık konuşmayı sevdiğini söyledi.
D) Radyo açık kalmış.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmış bir sözcük yoktur?

- A) Onun bu pişkinliğine anlam veremedim.
B) Onun en belirgin özelliği şişman oluşudur.
C) Meslek hayatındaki çizgisi hiç değişmedi.
D) Sen hangi sıfatla bana bunları söylüyorsun.

4. "Uzanmak" sözcüğü, cümlelerin hangisinde "gitmek" anlamında kullanılmıştır?

- A) Öğle vakti biraz uzanmak iyi geliyor.
B) Uzandığı koltuktan yavaşça doğruldu.
C) Bu yıl yaz tatilinde Ankara'ya uzandık.
D) Sahilde uzun süre uzanıp kalmak sağlığa zararlıymış

5. Aşağıdakilerden hangisinde sözcükler anlam kapsamına göre özelden genele doğru sıralanmıştır?

- A varlık – canlı – bitki – çiçek – menekşe
B sokak – cadde – mahalle – ilçe – il
C köy – kasaba – şehir – ilçe – ülke
D silgi – kalem – kâğıt – defter – kitap

6. "Kalem" sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde genel anlamda kullanılmıştır?

- A) Dün kurşun kalemi etütte unutmuşum.
B) Kalem yazı yazma aracıdır.
C) Sıranın gözünde kalem buldum.
D) Silgili kalem alabilir miyim?

7. "Kitap okumanın etkisi kısa zamanda görüldü." cümlesinde "etki" sözcüğünün eş anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarar
B) Tesir
C) Zarar
D) Heyecan

8. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamı taşımaz?

- A) Basketbolda potaya fazla yaklaşılmaz.
B) Nota bilgisi olmadan beste yapabileceğini düşünenler bile var.
C) Şiirlerinde yaptığı keskin eleştirilerde ölçüyü biraz kaçırmış.
D) Kostümleri özenle seçilmemiş bir oyundan başarı beklenemez.

9. Çoğumuz, caddelerin ve sokakların yeterince temiz olmadığından yakınıyoruz. Fakat bunun için de gerektiği şekilde davranmıyoruz. Çöplerimizi belirtilen yerle zamanında atmıyoruz. Hele sağa sola çöp atan birini gördük mü onu uymayı bırakın ona yüzümüzü çevirip geçiyoruz. Oysa bu hepimizin görevi. Yaşadığımız çevre ancak ortak hareket edersek temiz olabilir.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ortak hareket edilmediği sürece çevre temizliği sağlanamaz.
B) Eğitimsiz kişilere çevre temizliğinin önemini anlatmak çok zordur.
C) Cadde ve sokakların temizliğini sağlamak için belli kurallar olmalıdır.
D) Şehirlerin büyümesine paralel olarak yaşanan mekânlar da kirlenmektedir.

10. İki arkadaş arabadan inip caddede dolaşmaya başladı. Naciye'nin karnı çok acıkmıştı. Âdeta midesinde bir sızı duymaya başladı. Gözlerinin önünde siyah siyah lekeler uçuşuyordu. Güneş ufukta kayboluyor; gök, pembe ve kırmızı bulutlarla doluyordu. Tatlı bir kızılılık kaplamıştı her yanı. Caddedeki kalabalığın içinde bazı bisikletli çocuklarda vardı.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki zaman dilimlerinin hangisinde gerçekleşmiştir?

- A) Sabah
B) Öğle
C) Akşamüstü
D) Gece yarısı

11. I. Ben çürük işlere girmem.
II. Dolaptaki elmalar çürümüş.
III. Çürük sandalyeye oturunca düştü.
IV. Bu çürük iddialarla beni suçlama.

“Çürük” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangilerinde gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I ve III
B) II ve IV
C) I ve IV
D) II ve III

12. Bu makine daima böyle gürültüyle mi çalışıyor?

Bu cümledeki altı çizili sözcük yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse anlam bozulmaz?

- A) arada bir
B) hızlı hızlı
C) sürekli
D) gündüzleri

13. "Tabak tabak yemek yedi; ama yine de doymadı."

Bu cümleye altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Çocuklar onar onar saymayı öğrendiler.
B) Bahçede tatlı tatlı sohbet ediyorlardı.
C) Koşa koşa istasyona geldik.
D) Kırlara gidip kucak kucak çiçek topladık.

14. I. Borcumu size en kısa zamanda vereceğim.
II. Size arabayı bu paraya veremem.
III. Maçı televizyon veriyor.
IV. Çok emek verdik, ama sonuca ulaşamadık.

Numaralanmış cümlelerde “vermek” sözcüğü kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

15. Yaşlı adam dubleks bir daire gösterdi.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün Türkçe karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) iki katlı
B) üç katlı
C) apartman
D) konut

16. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi terim olarak kullanılmıştır?

- A) Bugün İstanbul’da yağmur yağıyor.
B) Sorulan her soruya doğru cevap verdi.
C) Matematik dersinde açıları öğrendik.
D) Çocuklar oyun oynamayı çok sever.

17. Üzüntü ve sıkıntı, kişiyi sosyal hayattan uzaklaştırır. İnsanın enerjisini azaltır. Ayrıca kederli şekilde dolaşmak çevremizdeki insanların da olumsuz etkilenmelerine sebep olur.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Üzüntünün insan zihnini etkilediği
B) Üzüntünün zararları
C) Üzüntünün giderilmesi
D) Üzüntünün toplumda çoğaldığı

18. "Şunu öğren, şunu bil ki,
Her sevginin tek sahibi,
En sıcak şey bu dünyada,
Anne kalbi, anne kalbi."
Rıza Polat Akkoyunlu

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güneşe hayranlık
B) Anne sevgisi
C) Dünya sevgisi
D) Sıla özlemi

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Susuzluktan içim dışım kurudu.
B) Sınıfta soru cevap çalışması yaptık.
C) Bir aşağı, bir yukarı çıkıp duruyordu.
D) Git, gitme; bir türlü karar veremedim.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “çözmek” sözcüğünün karşıt anlamlısı kullanılmıştır?

- A) Üzüm bağlarına hayran kaldım.
B) Arkadaşımın armadaki bağ çok güçlü.
C) Ayakkabımın bağı çözüldü.
D) Perdenin iplerini birbirine bağladım.

NOT: Her soru beş puandır.

Gökmen ÇELİK
Türkçe Öğretmeni

				Adı Soyadı:.....									
0	0	0	0	1	A	B	C	D	11	A	B	C	D
1	1	1	1	2	A	B	C	D	12	A	B	C	D
2	2	2	2	3	A	B	C	D	13	A	B	C	D
3	3	3	3	4	A	B	C	D	14	A	B	C	D
4	4	4	4	5	A	B	C	D	15	A	B	C	D
5	5	5	5	6	A	B	C	D	16	A	B	C	D
6	6	6	6	7	A	B	C	D	17	A	B	C	D
7	7	7	7	8	A	B	C	D	18	A	B	C	D
8	8	8	8	9	A	B	C	D	19	A	B	C	D
9	9	9	9	10	A	B	C	D	20	A	B	C	D